Hoe samenwerken voor coöperatieve warmte

Noord Holland

energie samen
buurtwarmte

Naam: Kirsten Notten
Datum: 12 januari 2021
e-mail: kirsten.notten@energiesamen.nu

Voorstellen: Kirsten Notten

Kernteam Buurtwarmte, Energie Samen

Initiatiefnemer, kennisontwikkeling, Energie Samen Academie, samenwerken en bewonersparticipatie

Zwolle, Assendorp

Coördinator en procesbegeleider voor 50 tinten groen Assendorp. We werken aan energie, mobiliteit, groen en water.

Opleiding en ervaring

- Wijsbegeerte, Appreciative Inquiry, verhalenverteller
- Strateeg gemeente Hardenberg, eigen bedrijf in bewonersparticipatie

Energie Samen

- De landelijke koepel en belangenvereniging van energiecoöperaties en –verenigingen
- Samenwerking van energiecoöperaties
- Twee jaar geleden opgericht, basis in jaren ’80

Buurtwarmte – begeleiding warmteprojecten van bewoners

Wind en Zon – projectbegeleiding grootschalig

Zon op Nederland - begeleiding kleinschalig

Econobis – backoffice systeem voor administratie en boekhouding

Buurtwarmte: een beweging

Buurtwarmte stelt bewonerscollectieven in staat een volwaardige rol te spelen in de warmtetransitie in elke fase van het buurtproces.

- 150 warmte-initiatieven (warmtenet, groen gas, all electric)
- 11 koplopers in coöperatieve warmte: oa Thermo Bello, Grunneger Power, Warm Heeg, Ketelhuis WG, Spaargas, Warmtenet Oost-Wageningen, Traais Energie Collectief, MeerEnergie, Zeeuwind.
- Samenwerking met oa Rabobank, Alliander, DRIFT, PAW, Participatiecoalitie, Klimaatverbond, EBO Consult (DK), TNO.

Hoe kunnen gemeenten en bewonersinitiatieven goed samenwerken?

Een verhaal uit Zwolle

Ingrediënten

I. Positie bewonersinitiatieven
II. Duidelijke rolverdeling
III. Hoe werkt Buurtwarmte, met professionele ondersteuning

Verder leren

Ondertussen in Zwolle

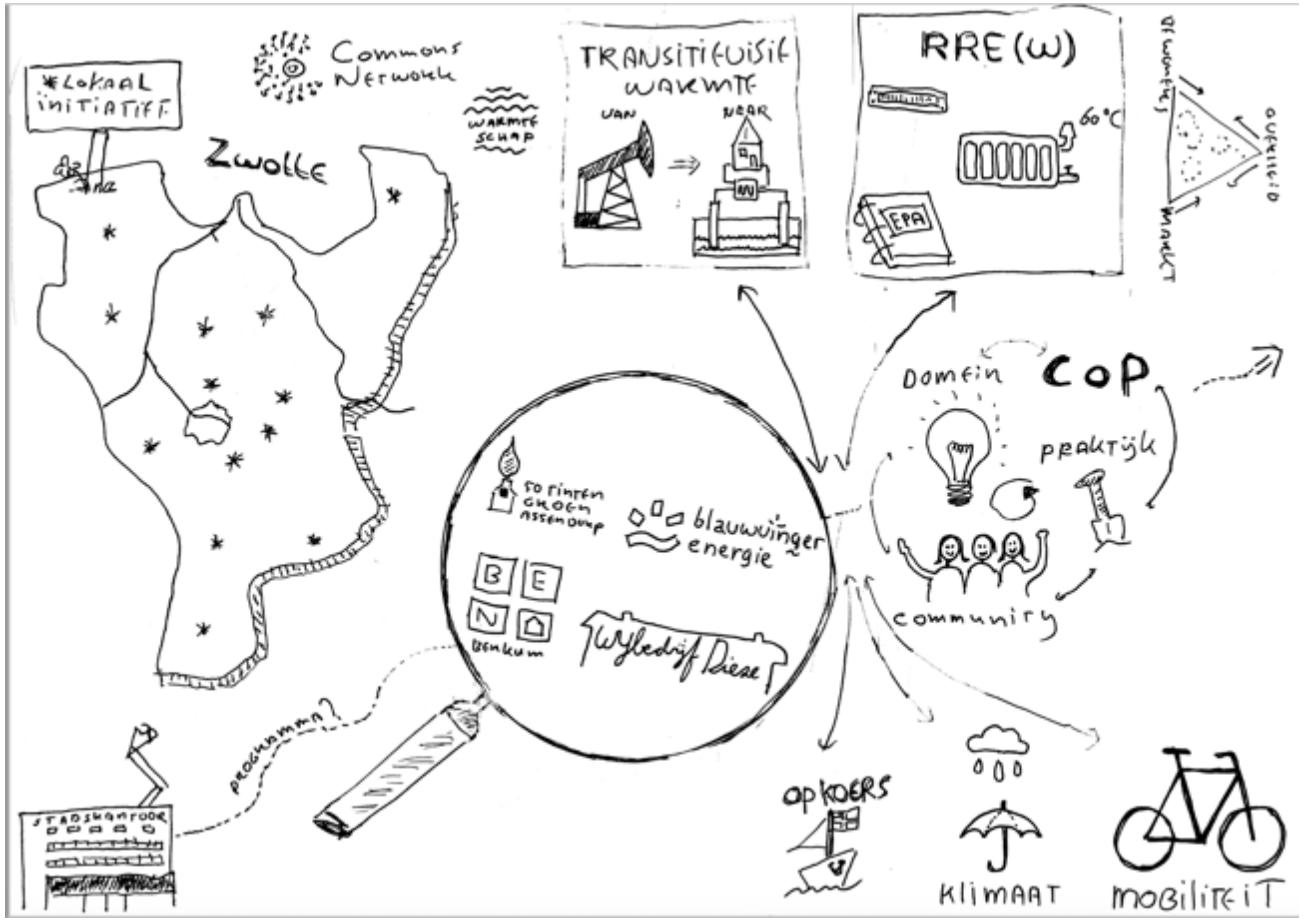

Praatplaat van de ambtenaar waarmee ik al 4 jaar optrek.

Resultaten Zwolle

- Gezamenlijke RRE en RREW aanvraag waarbij de initiatieven de uitvoering doen en met gezamenlijk werkoverleg.
- Positie in warmteketen overleg
- Een COP van gemeente-ambtenaren en initiatieven, begeleid door DRIFT en Buurtwarmte om tot een betere samenwerking te komen.
- Moties aangenomen voor de TVW
  - Bewonersinitiatief uitgangspunt bij keuze wijk en WUP
  - Met initiatieven een kader maken voor initiatieven in vw
  - Met warmte-initiatieven plek in warmteketen uitwerken

Nodig dus

- Relaties: het gaat om mensen
- Erkenning als speler
- Plek aan tafel
- Financiering voor initiatieven

Waarom coöperatieve warmte?

Afbeelding: iconicbestiary / Freepik

I Eigen positie

EEN NIEUW SAMENSPEL

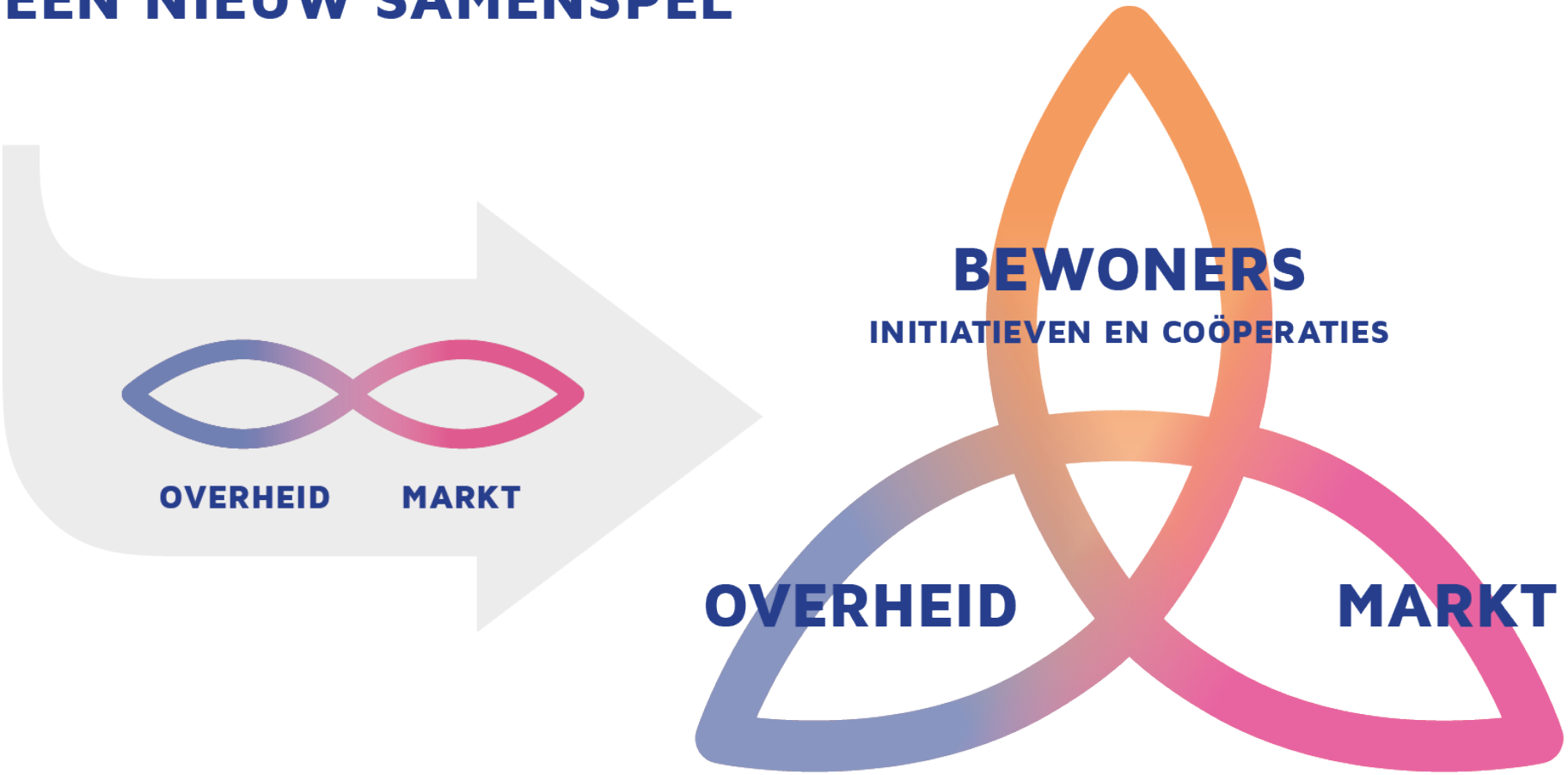

energie samen buurtwarmte

Warmteschap en lokaal eigendom bij warmte

In klimaatakkoord streven naar 50% lokaal eigendom bij opwek. Er is nog niks afgesproken over lokaal eigendom en zeggenschap bij warmte.

Als eerste in Europa een nieuwe marktspeler geïntroduceerd gebaseerd op Europese wetgeving: Warmte-energiegemeenschap = Warmteschap

“Clean Energy (for all Europeans) Package”, RED II (Renewable Energy Directive II).

Lokaal eigendom: bewoners en gebruikers in gebied zijn eigenaar van hun warmte/koeling.

Democratisch: vrijwillige en open deelname met zeggenschap en inclusiviteit.

Omwille van waarde: warmte/ koeling, Co2 besparing, werkgelegenheid, sociale structuren, ea.
Het gaat niet om financiële winst.

II Duidelijke rolverdeling

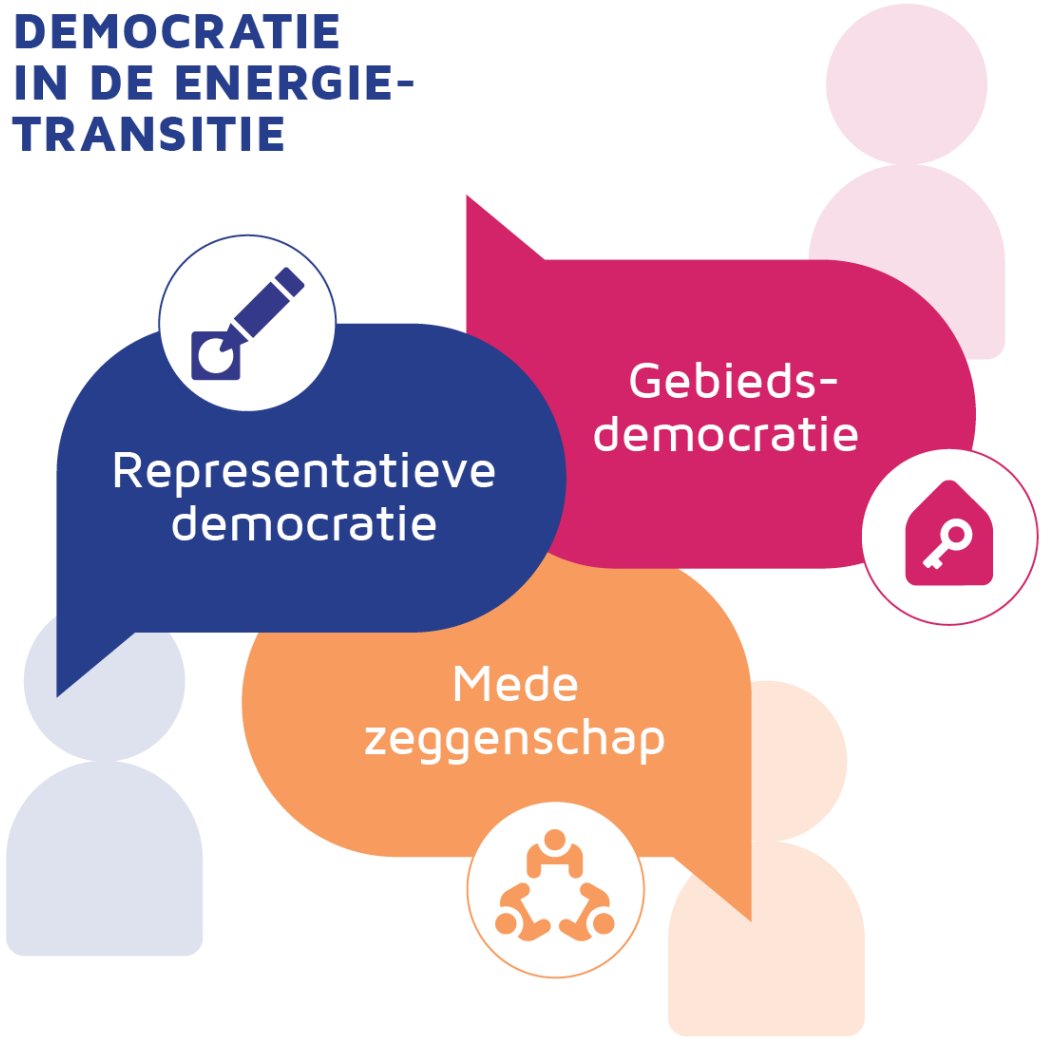

Wij zijn er ook.

Representatieve democratie

Gemeenten, provincie, rijksoverheid voor vaststellen warmtewet, RESsen, transitievisies en omgevingsplannen.

Gebieds-democratie

Energiecoöperaties en warmteschappen met lokaal eigendom en zeggenschap over de lokale warmte-, koude- en energie-voorzieningen.

Mede zeggenschap

Burgerpanel, burgerberaad en andere vormen van inhoudelijke voorstellen op een specifiek thema door bewoners.

Koplopers mobiliseren middengroepen

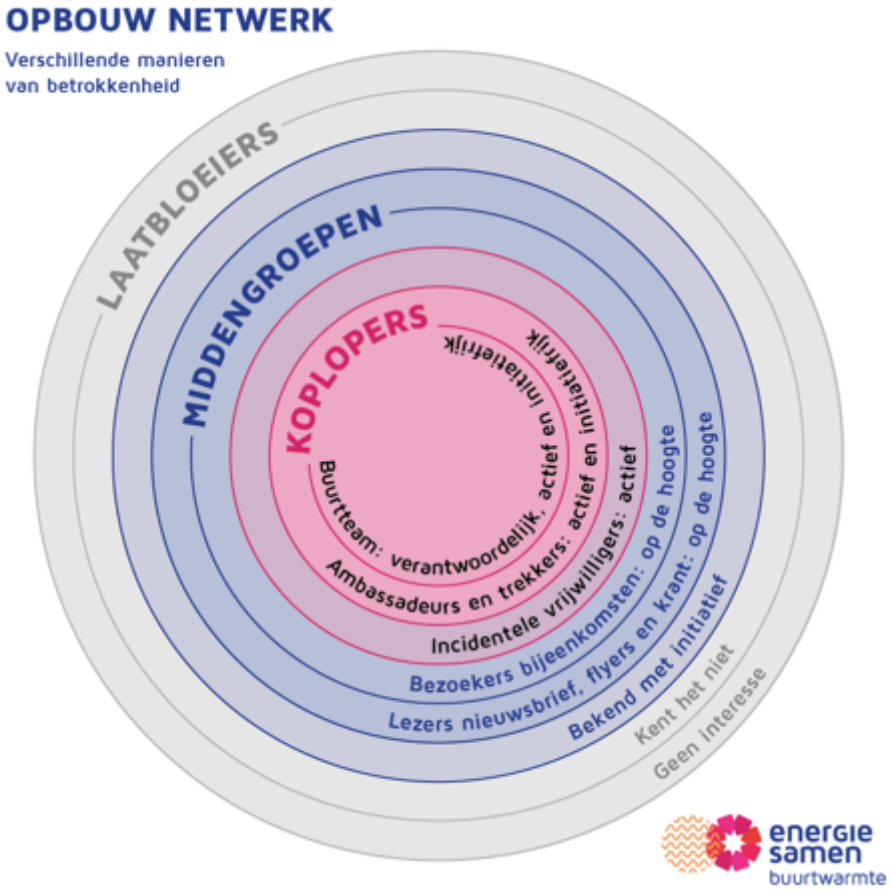

III Praatplaat professionalisering

COLLECTIEVE WARMTE VOOR EN DOOR DE BUURT

PROFESSIONELE ONDERSTEUNINGS-ORGANISATIE VOOR WARMTESCHAPPEN

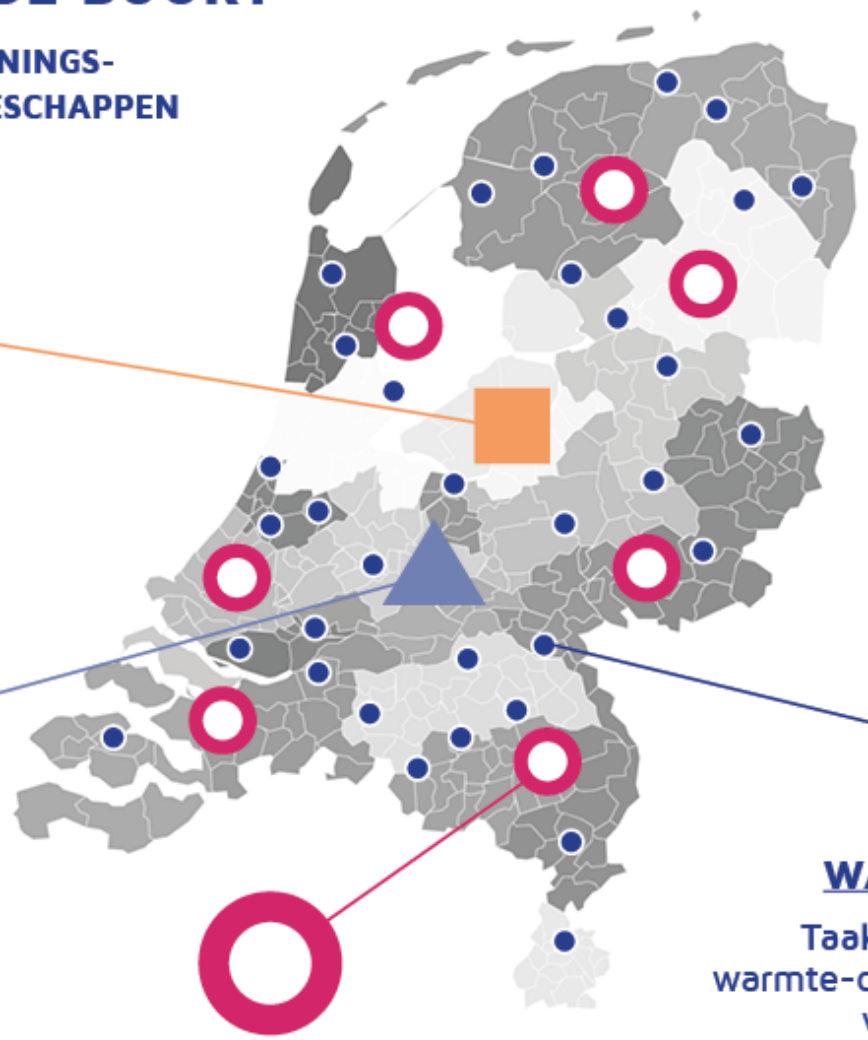

ACADEMIE

Taak: Kenniscyclus, standaarden en kwaliteitsbewaking

INVESTERINGEN

Taak: Financiële deelname in warmte-infra, opwek en/of opslag

DIENSTVERLENING

Taak: Begeleiding bij initiatie & ontwikkeling, en facturatie, beheer & onderhoud

WARMTESCHAPPEN

Taak: Aanleg & exploitatie warmte-oplossing met ondersteuning van Regionale hubs

Samenhang ondersteuningsorganisatie

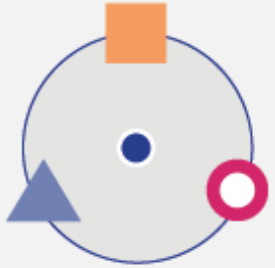

De drie onderdelen van de ondersteuningsorganisatie hanteren dezelfde uitgangs-punten 'voor en door de buurt':

- Afnemersbelang centraal
- Publieke & open infra
- Profit for purpose
- Democratie

energie samen buurtwarmte

Hoe werkt Buurtwarmte?

INITIATIE	ONTWIKKELING	REALISATIE	EXPLOITATIE
1 Voorbereiding Plan van Aanpak	**4** Ontwerp Conceptontwerp	**7** Contractering Opdracht	**10** Onderhoud Meerjaren Onderhoudsplan
2 Coalitie- en visievorming Visiedocument	**5** Uitwerking Uitvoeringsplan	**8** Uitvoering Opgeleverd 'vastgoed'	**11** Optimalisatie Verbeterplan op basis van data-analyse
3 Definitie Buurtenergieplan	**6** Aanbesteding Aanbestedings-document	**9** Nazorg Goed functionerend 'vastgoed'	**12** Vervanging Vervangingsplan

Verder leren: Tips

Positie

- Erken de initiatieven en warmteschap, politiek, ambtelijk/juridisch, TVW
- Ga samen het proces in en zet vragen uit in de tijd
- Democratische afstemming regelen met gemeenteraad

Financiering samen met provincie, rijk en Energie Samen:

- startsubsidie
- subsidie voor buurtenergieplan
- warmtefonds voor projectontwikkelingsfase en investeringen

Hartenkreet voor gemeenten

- Zorg voor interne continuïteit, het gaat om persoonlijke relaties
- Zorg voor interne afstemming tussen betrokken afdelingen, beleidsterreinen

Verder leren

Drie buurtwerkplaatsen voor serieuze warmte-initiatieven en gemeenten

- 20 jan: Technische modellen: Spaargas Haarlem en Alliander
- 12 feb: Democratische vernieuwing: Overvecht en Marije van den Berg
- 3 mrt: Financiering: Wageningen WoW en Buurtwarmte/TNO/Rabo

Training buurtbegeleider voor warmte-initiatieven:

- start 3 feb

buurtwarmte.energiesamen.nu/evenementen

Meer over warmteschappen:

https://buurtwarmte.energiesamen.nu/nieuws/137/nieuwe-publicatie-over-warmteschappen

Dank!

Kirsten.Notten@energiesamen.nu

https://buurtwarmte.energiesamen.nu/